

Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar il-“Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-promozzjoni tal-korrettezza u tat-trasparenza għall-utenti kummerċjali tas-servizzi tal-intermedjazzjoni online”

(COM(2018) 238 final — 2018/0112 (COD))

(2018/C 440/31)

Relatur: **Marco VEZZANI**

Konsultazzjoni	Parlament Ewropew, 28.5.2018 Kunsill tal-Unjoni Ewropea, 22.5.2018
Baži legali	Artikoli 114 u 304 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea
Sezzjoni kompetenti	Sezzjoni Speċjalizzata għat-Trasport, l-Energija, l-Infrastruttura u s-Socjetà tal-Infommazzjoni
Adottata fis-sezzjoni	6.9.2018
Adottata fil-plenarja	19.9.2018
Sessjoni plenarja Nru	537
Riżultat tal-votazzjoni (favur/kontra/astensjonijiet)	190/0/3

1. Konkluzjonijiet u rakkomandazzjonijiet

1.1. Il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew (KESE) jilqa' l-proposta tal-Kummissjoni għal regolament u jqisha bhala l-ewwel pass importanti biex jiġu promossi l-korrettezza u t-trasparenza għall-utenti kummerċjali tas-servizzi tal-intermedjazzjoni online. B'mod partikolari, il-KESE jqis din il-proposta importanti hafna peress li tikkostitwixxi l-ewwel tentattiv biex ikunu rregolati r-relazzjonijiet B2B għall-kummerċ elettroniku, u jirakkomanda l-approvazzjoni tagħha minghajr dewmien sabiex jimtela vojg regulatorju evidenti.

1.2. Madankollu, il-Kumitat ihoss li dan ir-regolament wahdu ma jsolvix il-problemi kollha tas-suq uniku diġitali u “ma jgħaqqadx iċ-ċirku”. Il-qofol tar-Regolament, fil-fatt, huwa t-“trasparenza”, iżda wahedha din mhijiex biżżejjed biex tirregola suq estremament dinamiku u kumpless bħal dak diġitali, fejn in-nuqqas ta' proporzjon bejn is-setgħat tal-atturi globali u tal-utenti kummerċjali (speċjalment l-SMEs) jista' jimtela biss billi jiġu stabbiliti limiti u relazzjonijiet aktar ċari bejn il-partijiet interessati u billi jiġu indirizzati l-abbuži minn pożizzjoni dominanti. Barra minn hekk, il-KESE jirakkomanda li l-kwistjoni tad-dimensjoni soċjali tad-diġitalizzazzjoni għandha tiġi indirizzata kemm jista' jkun malajr. Il-kwistjonijiet relatati mad-dumping fiskali, mal-ekonomija u mal-proprjetà tad-data permezz ta' approċċ holistiku jehtieg li jingħataw l-istess attenzjoni, kif fil-fatt diġà qed tagħmel il-Kummissjoni foqsmha oħrajn.

1.3. Il-KESE jirakkomanda li fir-Regolament tiddaħhal il-projbizzjoni ta' *klawso li tal-parità tal-prezz*, li sal-lum għadhom ixeġklu l-kompetizzjoni, jagħmlu hsara lin-negozji u lill-konsumaturi, u bir-riskju li joholqu pożizzjonijiet ta' oligopolju jew ta' monopolju tal-pjattaformi online l-kbar. Huwa essenzjali fil-fatt li l-konsumaturi jkunu jistgħu jixtru oġġetti u servizzi bi prezzijiet aktar baxxi, li l-kumpaniji jkunu jistgħu jizviluppaw b'mod effettiv in-negozju tagħhom permezz tas-sit web tagħhom u li l-pjattaformi l-godda online jistgħu jikbru u joperaw bi pjattaformi eżistenti b'kondizzjonijiet ekwivalenti ta' kompetizzjoni.

1.4. Il-KESE jqis li huwa neċessarju li kwalunkwe trattament differenzjat (eż: klassifikazzjoni) favur negozji partikolari (speċjalment dawg bi hlas) m'għandux ikun speċifikat biss b'kuntratt mal-utenti kummerċjali, iżda l-konsumaturi għandhom ikunu jistgħu jgħarfuh ukoll meta jkunu qegħdin ifitxu prodotti jew servizzi online bil-kliem “avviz sponsorjat”, “avviz bi hlas” jew simili. Daqstant ieħor huwa importanti li l-utenti kummerċjali u l-konsumaturi jiġu informati dwar il-parametri ewlenin tal-klassifikazzjonijiet li jiddeterminaw il-pożizzjonament tal-utenti kummerċjali.

1.5. Il-Kumitat jappoġġja l-introduzzjoni ta' mekkaniżmi ta' riżoluzzjoni tat-tilwim barra mill-qorti, filwaqt li jirrakkomanda l-identifikazzjoni ta' kriterji armonizzati li jggarantixxu l-indipendenza tal-medjaturi. Il-KESE jemmen li l-kmamar tal-kummerċ, li diġà jwettqu din l-attività b'mod effettiv fuq skala nazzjonali, jistgħu jkunu għażla valida. Daqstant importanti huwa l-fatt li l-mekkanizmi li jimplementaw azzjonijiet ta' inġunzjoni, immirati biex jipprevjenu jew jimpedixxu l-preġudizzji kontra l-utenti kummerċjali, ikunu sempliċi, ċari u mhux għaljin.

1.6. Il-KESE jemmen li l-Osservatorju tal-UE dwar l-Ekonomija tal-Pjattaformi Online se jkollu rwol kruċjali kemm fl-implimentazzjoni tar-Regolament inkwistjoni kif ukoll fl-inizjattivi leġislattivi l-oħrajn kollha marbutin miegħu. Dan jagħti lill-osservatorju valur politiku u tekniku ta' profil għoli. Abbażi ta' bosta opinjonijiet li hareġ dwar dan is-sugġett, il-KESE, huwa lest li jappoġġja l-hidma tal-grupp ta' esperti billi jibgħat delegat tiegħu bhala osservatur, biex jgħin fit-twassil tal-fehmiet tas-soċjetà civili organizzata.

2. Introduzzjoni

2.1. Il-pjattaformi online u l-magni tat-tiftix huma element fundamentali tal-*ekosistema digitali* u jinfluwenzaw hafna l-organizzazzjoni u l-funzjonament tagħha. F'dawn l-aħhar snin, dawn hadu rwol ċentrali fl-iżvilupp tal-Internet, billi jipproponu "mudelli soċjali u ekonomiċi" godda li bihom jiggwidaw l-għażliet u l-azzjonijiet taċ-ċittadini u tal-imprizi.

2.2. Il-kummerċ elettroniku qed jikber b'mod esponenzjali fl-Ewropa. Il-volum ta' negozju għall-bejgħ bl-innut fl-2017 kien stmat għal EUR 602 biljun (+ 14 % meta mqabbel mal-2016). Din iċ-ċifra kienet perfettament konformi mat-tendenzi tat-tkabbir tas-sena preċedenti, b'bejgħ ta' EUR 530 biljun (+ 15 % meta mqabbel mal-2015) ⁽¹⁾.

2.3. Skont l-Eurostat ⁽²⁾, fl-2016 20 % tal-kumpaniji tal-UE-28 kienu attivi fil-kummerċ elettroniku. Din iċ-ċifra taħbi differenzi kbar skont id-daqs tal-kumpaniji. Fil-fatt, 44 % tal-kumpaniji li jinnegozjaw online huma kbar, 29 % huma ta' daqs medju u 18 % biss huma żgħar.

2.4. 85 % tal-kumpaniji attivi fil-kummerċ elettroniku jużaw is-sit web tagħhom stess, iżda l-użu ta' pjattaformi online qed ikompli jikber, 39 % tal-kumpaniji (*utenti kummerċjali*) jagħmlu użu tagħhom ⁽³⁾. Dan huwa dovut għal żewġ fatturi: l-interess dejjem jikber fil-kummerċ elettroniku mill-SMEs li fil-pjattaformi online jaraw strument strateġiku għad-dhul tagħhom fis-suq digitali, u n-netwerks soċjali qed isiru aktar influwenti fir-rigward tal-organizzazzjoni tal-hajja reali u virtwali tal-utenti.

2.5. Għalkemm aktar minn miljun SME Ewropea jużaw is-servizzi ta' intermedjazzjoni online, huma relattivament ftit il-pjattaformi li jipprovdu dawn is-servizzi. Minn naħa waħda din is-sitwazzjoni tagħmel lill-SMEs dipendenti għalkollox fuq pjattaformi online u magni tat-tiftix, u min-naħa l-oħra, lil dawn tal-aħhar tagħtihom is-setgħa li jieħdu azzjonijiet unilaterali li huma ta' preġudizzju għall-interessi leġittimi tal-kumpaniji u tal-konsumaturi.

2.6. Skont studju iehor tal-Kummissjoni, kważi 50 % tal-kumpaniji Ewropej li joperaw fuq pjattaformi online jiltaqgħu ma' problemi. Barra minn hekk, fi 38 % tal-każijiet, il-problemi relatati mar-relazzjonijiet kuntrattwali ma jgħux solvuti, filwaqt li f'26 % tal-każijiet jiġu solvuti iżda b'diffikultà ⁽⁴⁾.

2.7. Il-konsumaturi, b'mod partikolari jiġu affettwati b'mod indirett min-nuqqas ta' kompetizzjoni shiha u ġusta. Dan jinhass f'firxa ta' sitwazzjonijiet: min-nuqqas ta' trasparenza relatata mal-ikklassifikar ta' oġġetti u servizzi, san-nuqqas ta' għażla xierqa minhabba n-nuqqas ta' fiduċja tal-kumpaniji fis-suq digitali.

2.8. Il-mekkanizmi ta' rimedju għall-kumpaniji huma limitati, ftit li xejn aċċessibbli u spiss ineffettivi. Mhijiex kumbinazzjoni li l-parti l-kbira tal-kumpaniji jiffokaw fuq il-bejgħ online tal-prodotti tagħhom fit-territorju nazzjonali (93 %), l-aktar minhabba l-frammentazzjoni leġislattiva li ttawwal u tikkomplika s-soluzzjoni tat-tilwim transfruntier ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Rapport tal-2017 dwar il-Kummerċ Elettroniku Ewropew.

⁽²⁾ Eurostat, Digital economy and society statistics – enterprises (Statistika dwar l-ekonomija u s-soċjetà digitali – intrapriżi), 2018.

⁽³⁾ Eurostat, Web sales of EU enterprises (Il-bejgħ tal-intrapriżi tal-UE fuq il-web), 2018.

⁽⁴⁾ europa.eu/rapid/press-release_IP-18-3372_mt.pdf

⁽⁵⁾ Eurostat, Statistika dwar il-kummerċ elettroniku, 2017.

2.9. Sal-lum, il-leġislazzjoni Ewropea iffukat fuq id-definizzjoni tar-relazzjoni bejn il-kumpaniji u l-konsumaturi fil-kummerċ online (B2C), filwaqt li r-relazzjoni bejn il-kumpaniji u l-pjattaformi online (B2B) qatt ma giet ittrattata b'mod deċiżiv.

2.10. Għal din ir-raġuni l-Kummissjoni inkludiet l-inizjattiva li tiffinalizza dan l-aspett tal-leġislazzjoni Ewropea fil-proposta ta' revizzjoni tal-istrategija għas-suq uniku diġitali ⁽⁶⁾ sabiex tiżgura l-korrettezza u t-trasparenza, u b'hekk jiġi evitat l-abbuż minhabba l-lakuni regolatorji jew il-frammentazzjoni ġġenerata mid-diversi leġislazzjonijiet nazzjonali.

3. Sommarju tal-proposta

3.1. Il-proposta għandha l-għan li tirregola s-servizzi ta' intermedjazzjoni offruti minn pjattaformi online u minn magni ta' tiftix lill-kumpaniji. Dan jinkludi wkoll is-servizzi tal-applikazzjonijiet online tas-softwer (*app stores*) u s-servizzi online tal-pjattaformi kollaborattivi (*networks soċjali*).

3.2. Ir-Regolament japplika għall-fornituri kollha tas-servizzi tal-intermedjazzjoni online (kemm dawk stabbiliti fl-UE u anki barra mill-UE), dment li l-utenti kummerċjali jew l-utenti tas-siti web ikunu stabbiliti fl-UE u li dawn joffru l-prodotti jew is-servizzi tagħhom lil konsumaturi Ewropej tal-inqas għal parti mit-tranzazzjoni. B'mod partikolari, il-konsumaturi għandhom ikunu fl-UE, imma mhux meħtieġ li r-residenza jew iċ-ċittadinanza tagħhom tkun Ewropea.

3.3. Biex jiġu żgurati l-korrettezza u t-trasparenza, il-pjattaformi jridu jinformat lill-kumpaniji b'mod sempliċi u ċar dwar it-termini u l-kundizzjonijiet tal-kuntratt. Kwalunkwe tibdil irid ikun innotifikat mill-inqas 15-il jum qabel. B'mod partikolari jridu jiġu nnotifikati l-metodi ta' pubblikazzjoni tal-avviżi u l-kriterji previsti għas-sospensjoni u t-terminazzjoni tas-servizz.

3.4. Il-proposta tistipola wkoll li l-parametri li jiddeterminaw il-**klassifikazzjoni** tar-reklami jew tas-siti web ikunu mgħarrfa lill-kumpaniji, anki meta dawn ikunu bi hlas. Kull **trattament differenzjat** li jagħti vantaġġ lil prodotti jew servizzi offruti lill-konsumaturi mill-fornitur tas-servizzi nnifsu jew minn utenti kummerċjali kkontrollati minnu jrid ikun speċifikat fit-termini u l-kundizzjonijiet tal-kuntratt.

3.5. Biex jiġu mharsa ahjar id-drittijiet tal-kumpaniji ż-żgħar, il-Kummissjoni tipprovdi l-holqien min-naħa tal-fornituri tas-servizzi online ta' **sistema interna tat-trattament tal-ilmenti**. L-ilmenti jridu jiġu ttrattati malajr u l-eżitu tagħhom għandu jiġi kkomunikat b'mod ċar u mingħajr ambigwità lill-utenti. Minbarra dan, il-fornituri se jkollhom jipubblikaw rapporti minn żmien għal żmien fuq in-numru, is-sugġett u l-iskeda tal-ilmenti kif ukoll fuq id-deċiżjonijiet mehuda.

3.6. Qed tkun prevista wkoll **sistema ta' riżoluzzjoni tat-tilwim barra mill-qorti**. B'dan il-mod, kumpanija se tkun tista' tirrikorri għal **medjatur** indikat minn qabel mill-fornitur tas-servizzi fit-termini u l-kundizzjonijiet tal-kuntratt.

3.7. Il-medjaturi jridu jkunu imparzjali u indipendenti. Il-fornituri huma mhegġa jippromovu t-twaqqif ta' assoċjazzjonijiet ta' medjaturi, l-aktar sabiex isolvu tilwim ta' natura transfruntiera.

3.8. Il-**kost tal-konformità** se jirrigwarda l-aktar lill-fornituri tas-servizzi, filwaqt li l-SMEs se jkunu esklużi ⁽⁷⁾. Il-miżuri msemmija hawn fuq ma jipprevjenux ir-rimedju ġudizzjarju, iżda għandhom l-għan li jindirizzaw u jsolvu t-tilwim b'mod effettiv u fi skadenzi definiti.

3.9. Il-qafas leġislattiv il-ġdid se jkun immonitorjat. Għal dan il-għan se jiġi stabbilit **Osservatorju tal-UE dwar l-Ekonomija tal-Pjattaforma Online** ⁽⁸⁾ li se jgħin lill-Kummissjoni kemm biex tanalizza l-iżvilupp tas-suq diġitali, kif ukoll biex tivvaluta l-istatus tal-implimentazzjoni u l-impatt tar-Regolament. Ir-riżultati li se jingabru se jintużaw fir-revizjoni ta' kull tliet snin tal-proposta għal Regolament.

3.10. Il-proposta tistabbilixxi d-dritt tal-organizzazzjonijiet rappreżentattivi, tal-assoċjazzjonijiet jew tal-korpi pubbliċi li jressqu ingunzjoni biex jitterminaw jew jipprojbixxu xi nuqqas ta' konformità mar-rekwiżiti tar-Regolament min-naħa tal-fornituri tas-servizzi tal-intermedjazzjoni online.

⁽⁶⁾ COM(2017) 228 finali

⁽⁷⁾ Rakkomandazzjoni 2003/361/KE.

⁽⁸⁾ L-Osservatorju se jkun stabbilit skont id-Deciżjoni C(2018)2393 tal-Kummissjoni. Dan se jkun magħmul minn minimu ta' 10 sa massimu ta' 15-il espert indipendenti magħzula permezz ta' kompetizzjoni pubblika. L-esperti jibqgħu fil-kariga għal sentejn u se jagħmlu dan ix-xogħol mingħajr hlas.

3.11. Il-Kummissjoni tistieden lill-fornituri ta' servizzi online u lill-organizzazzjonijiet li jirrappreżentawhom sabiex ifasslu **kodiċijiet ta' kondotta** sabiex jikkontribwixxu għall-applikazzjoni korretta tar-Regolament, filwaqt li jikkunsidraw b'mod partikolari l-htigijiet tal-SMEs.

4. Kummenti ġenerali

4.1. Il-KESE kien fost l-ewwel sostenituri tal-iżvilupp diġitali u tal-proċessi ekonomiċi u soċjali relatati miegħu. B'mod partikolari, il-Kumitat, konxju mir-riskji u mill-opportunitajiet assoċjati mad-diġitalizzazzjoni, dejjem heġġeġ lill-Kummissjoni sabiex tiddefinixxi qafas sikur, ċar, trasparenti u ġust għas-suq uniku diġitali.

4.2. F'konformità mal-opinjoniġiet preċedenti tiegħu⁽⁹⁾, il-KESE jilqa' l-proposta tal-Kummissjoni biex tippromovi l-korrettezza u t-trasparenza tas-servizzi ta' intermedjazzjonijiet online. B'mod partikolari, il-Kumitat jilqa' l-approċċ flessibbli tal-proposta minhabba li se tistabbilixxi qafas ta' referenza ċar għal settur li qed jevolvi kontinwament u b'hekk tiġi żgurata kompetizzjoni ġusta.

4.3. Il-Kumitat jemmen li din l-inizjattiva hija essenzjali biex tiproteġi lill-SMEs, bhala l-ewwel utenti ta' dawn is-servizzi⁽¹⁰⁾, u biex tohloq qafas leġislativ li jggarantixxi kompetizzjoni ġusta u effettiva. Huwa essenzjali wkoll li l-SMEs ikunu jistgħu jimmassimizzaw l-opportunitajiet ta' tkabbir tagħhom fis-Suq Uniku Diġitali, kemm permezz tas-sit web tagħhom stess kif ukoll permezz ta' pjattaformi online.

4.4. F'dan ir-rigward huwa importanti li wiehed iżomm f'moħħu li d-dhul fis-suq diġitali huwa sfida kkumplikata hafna għall-SMEs. Fil-fatt, dawn ikollhom jibdli s-sistema ta' produzzjoni u ta' distribuzzjoni tagħhom, jiksbu hiliet professjonali godda u hiliet speċjalizzati, billi jagħmlu investimenti adegwati, li minghajrom ikunu awtomatikament esklużi minn dan is-suq, b'konsegwenzji negattivi wkoll f'termini ta' immaġni. Għal dan il-għan għandhom jiġu stabbiliti aktar strumenti, inklużi dawk finanzjarji, sabiex jakkumpanjaw tranżizzjoni bħal din.

4.5. Il-KESE jemmen li l-*"klawsoli tal-parità tal-prezz"* (magħrufa wkoll bhala l-*"klawsoli tal-klijent favorit"*) jirrappreżentaw ostaklu serju għall-iżvilupp ta' kompetizzjoni ġusta u miftuħa fis-Suq Uniku Diġitali. Fil-fatt dawn il-klawsoli jobbligaw lil utent kummerċjali jstabbilixxi l-orħos rata tiegħu fuq pjattaforma speċifika online, kemm meta mqabbla ma' pjattaformi oħrajn online kif ukoll meta mqabbla mas-sit web tiegħu stess. Dan johloq distorsjoni serja tas-suq, peress li jsahħaħ il-ftit pjattaformi online eżistenti (li jipprevjenu l-iżvilupp ta' pjattaformi godda), jillimita l-opportunitajiet tal-konsumaturi biex ikollhom aċċess għal prezzijiet aktar baxxi u jorbot lill-utent kummerċjali mal-pjattaforma filwaqt li ma jkunx jista' jżviluppa netwerk ta' distribuzzjoni tiegħu stess direttament mal-konsumaturi. Din il-prattika diġà giet ipprojbita f'bosta pajjiżi tal-UE⁽¹¹⁾ fuq l-inizjattiva tal-awtoritajiet tal-kompetizzjoni rispettivi, b'riżultati pożittivi għall-operat tas-suq, għall-benefiċċju tan-negozji u l-konsumaturi. Għal dawn ir-raġunijiet, il-KESE jittama li dawn il-klawsoli jiġu aboliti minnufih fl-UE kollha, possibbilment taħt ir-Regolament imsemmi hawn fuq.

4.6. Il-KESE jenfasizza li sal-lum il-parti l-kbira tas-suq tas-servizzi ta' intermedjazzjoni online tinsab fidejn ftit atturi ewlenin, hafna minnhom mhux Ewropej. Għaldaqstant, huwa importanti li fil-fażi tal-implimentazzjoni regolatorja tiġi mmonitorjata u garantita kompetizzjoni ġusta bejn il-pjattaformi online, u l-possibbiltà li pjattaformi oħrajn, b'mod partikolari Ewropej, jiksbu aċċess għas-suq.

4.7. Il-KESE bi pjaċir jinnota li hafna mit-talbiet u r-rakkomandazzjonijiet li għamel fl-opinjoniġiet preċedenti tiegħu ġew inklużi fir-Regolament. B'mod partikolari, il-Kumitat jinnota similaritajiet kbar u kontinwità fir-rigward tat-trasparenza u ċ-ċarezza tat-termini u l-kundizzjonijiet kuntrattwali, il-kjarifika tal-parametri tal-klassifikazzjoni u ta' kwalunkwe trattament differenzjat, id-definizzjoni ta' mekkaniżmi ċerti ta' lmenti u ta' riżoluzzjoni tat-tilwim barra mill-qorti, ir-responsabbiltà tal-pjattaformi online (kodiċijiet ta' kondotta) u l-monitoraġġ tal-proċessi⁽¹²⁾. B'mod partikolari, il-Kumitat jirrimarka li kwalunkwe **trattament differenzjat** li jagħti vantaġġ lil prodotti jew servizzi offruti (spiss bi hłas) għandu jiġi kkomunikat lill-konsumaturi b'mod ċar u li jinftiehem.

⁽⁹⁾ ĠU C 75, 10.3.2017, p. 119; ĠU C 81, 2.3.2018, p. 102; ĠU C 12, 15.1.2015, p. 1 u ĠU C 271, 19.9.2013, p. 61.

⁽¹⁰⁾ ĠU C 389, 21.10.2016, p. 50.

⁽¹¹⁾ Il-Ġermanja, Franza, l-Italja, l-Iżvezja, il-Belġju, l-Awstrija.

⁽¹²⁾ ĠU C 75, 10.3.2017, p. 119; ĠU C 81, 2.3.2018, p. 102.

4.8. Il-Kumitat jemmen li l-proposta hija konformi bis-shih mal-qafas leġislattiv usa' tas-suq uniku diġitali li madankollu għad fadallu biex jitlestha. Fil-fatt l-Unjoni Ewropea għandha livelli ta' prestazzjoni aktar baxxi minn dawk tal-kompetituri internazzjonali ewlenin f'termini ta' numru ta' utenti, kumpaniji u tranżazzjonijiet online. Għaldaqstant, il-KESE jstieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri sabiex jagħmlu sforz akbar sabiex jirregolaw is-settur kollu tal-kummerċ elettroniku, u b'mod aktar wiesa', id-*demokrazija elettronika*, sabiex l-Internet u s-suq diġitali jsiru post sigur li jipprovdi opportunitajiet għal kulhadd.

4.9. L-*ekonomija tad-data* tirrappreżenta element kruċjali tas-suq diġitali. B'mod partikolari, il-KESE jemmen li *s-sjeda tad-data* ma tistax tiġi relegata biss għal ftehim magħmul b'kuntratt bejn żewġ partijiet interessati. Barra minn hekk, it-trasparenza tal-iżvelar, prevista fil-proposta inkwistjoni, ma ssolvix kwistjoni kruċjali marbuta mal-użu li jista' jsir minn din id-data ladarba din tkun akkwistatha minn parti interessata privata. Għal dawn ir-raġunijiet, il-KESE jirrakkomanda lill-Kummissjoni biex tindirizza din il-kwistjoni b'mod urġenti u li tirregolaha, fl-interess ewleni tal-utenti u tal-kunċett stess ta' *ekonomija tad-data* ⁽¹³⁾.

4.10. Il-KESE jemmen li s-suq uniku diġitali għandu jiżgura kundizzjonijiet ekwi lill-atturi ekonomiċi kollha involuti, kemm jekk huma Ewropej u anki jekk mhumiex. Għal din ir-raġuni l-Kumitat jirrakkomanda lill-Kummissjoni sabiex tindirizza l-prattiki kummerċjali ingusti kollha, bħad-dumping fiskali diġitali, billi tistabbilixxi li t-taxxa fuq il-profitti għandha tithallas fejn issehh l-attività ekonomika korrispondenti ⁽¹⁴⁾ u għandha tkun konsistenti mal-fatturat attwali ⁽¹⁵⁾. Perezempju, ta' min jinnota li fl-2015 il-pjattaforma "Airbnb" hallset lil Franza EUR 69 elf biss bħala taxxa, meta mqabbla ma' madwar EUR 5 biljun fis-settur kollu tal-lukandi ⁽¹⁶⁾.

4.11. Il-Kumitat iqis li huwa essenzjali li jitlestha malajr kemm jista' jkun il-qafas leġislattiv tas-settur tal-kummerċ elettroniku, sabiex jinholqu garanziji u protezzjoni adegwati għall-partijiet kollha involuti fis-suq uniku diġitali ⁽¹⁷⁾. B'mod partikolari, il-KESE jqis li huwa essenzjali li jiġu indirizzati l-aktar aspetti kontroversjali tad-dimensjoni soċjali tad-diġitalizzazzjoni, fosthom: il-pagi, il-kuntratti, il-kundizzjonijiet u l-hinjiet tax-xogħol ta' dawk li huma impjegati mal-pjattaformi diġitali ⁽¹⁸⁾ jew li jfornu servizzi konnessi magħhom ⁽¹⁹⁾. Għal dan il-ghan il-Kumitat jirrakkomanda li d-djalogu soċjali Ewropew jibda mingħajr dewmien ⁽²⁰⁾. Barra minn hekk, minhabba n-numru dejjem jikber ta' atti leġislattivi mmirati biex jirregolaw is-settur, il-Kumitat jirrakkomanda li jiffassal "kodiċi tad-drittijiet online taċ-ċittadini" ⁽²¹⁾.

5. Kummenti speċifiċi

5.1. Il-KESE huwa favur definizzjoni komprensiva tal-kunċett ta' *fornituri tas-servizzi ta' intermedjazzjoni online*. Dan il-prinċipju huwa mmotivat mill-evoluzzjoni mghaġġla u imprevedibbli tal-Internet u tal-kummerċ elettroniku. Għal din ir-raġuni, il-KESE jemmen li huwa essenzjali li jiġu rregolati l-modalitajiet u ż-żmien ta' ġestjoni ta' dawn is-servizzi aktar milli s-sugġetti diġitali li jfornuhom, peress li dawn jistgħu jbiddu n-natura jew il-funzjonijiet tagħhom f'qasir żmien minhabba l-iżvilupp mghaġġel u imprevedibbli tal-Internet ⁽²²⁾.

5.2. Il-Kumitat jemmen li l-proposta eżaminata timla vojt leġislattiv kbir u hija fundamentali biex tingheleb il-frammentazzjoni gġenerata mil-leġislazzjonijiet nazzjonali li sal-lum tirrappreżenta wahda mill-ewwel sorsi ta' kritika fit-tilwim transfruntier. Barra minn hekk, il-Kumitat jemmen li l-proposta tikkonforma bis-shih mal-qafas regolatorju diġà eżistenti tas-Suq Uniku Diġitali u mal-ftit regolamenti li llum diġà jirregolaw, b'mod xi ftit jew wisq dirett, ir-relazzjoni B2B. Il-qafas legali wiesa' mibni fuq il-valuri fundamentali tal-Unjoni Ewropea, jidher xieraq sabiex jiżgura libertà wiesgħa ta' manuvrar għall-istituzzjonijiet responsabbli mis-sorveljanza tal-konformità mar-regoli, li jiżguralhom kapacià ta' azzjoni effettiva.

5.3. Il-KESE jaqbel mal-pubblikazzjoni tal-parametri ewlenin għall-klassifikazzjoni ta' avvizi u ta' siti web mill-fornituri tas-servizzi online. Madankollu, il-Kumitat jiġbed l-attenzjoni li din l-inizjattiva għandha tkun ġestita b'kawtela peress li tista' tinkoraġġixxi l-frodi min-naħa tal-utenti kummerċjali għad-detriment ta' kumpaniji jew konsumaturi ohrajn u b'hekk tohloq distorsjonijiet fis-suq.

⁽¹³⁾ ĠU C 345 13.10.2017, p. 130; ĠU C 345 13.10.2017, p. 138.

⁽¹⁴⁾ ĠU C 75, 10.3.2017, p. 119.

⁽¹⁵⁾ ĠU C 367, 10.10.2018, p. 73.

⁽¹⁶⁾ <http://www.lastampa.it/2016/08/11/esteri/airbnb-in-francia-riscoppia-il-caso-tasse-KfgawDjefZxFdSNydzs8XP/pagina.html> (Mhux disponibbli bil-Malti)

⁽¹⁷⁾ INT/845, L-intelligenza artifiċjali/impatt fuq ix-xogħol, Salis Madinier u Samm, 2018 (ara l-paġna 1 ta' dan il-Ġurnal Uffiċjali).

⁽¹⁸⁾ ĠU C 125, 21.4.2017, p. 10.

⁽¹⁹⁾ ĠU C 75, 10.3.2017, p. 119.

⁽²⁰⁾ ĠU C 434, 15.12.2017, p. 30.

⁽²¹⁾ ĠU C 271, 19.9.2013, p. 127.

⁽²²⁾ ĠU C 75, 10.3.2017, p. 119.

5.4. Il-medjaturi se jaqdu rwol ewlieni fir-riżoluzzjoni tat-tilwim barra mill-qrati. Il-KESE jqis li l-karatteristiċi tal-medjaturi u l-metodu ta' reklutaġġ tagħhom mhumiex kompletament ċari, u jiġbed l-attenzjoni għad-differenzi bejn id-diversi Stati Membri u jissuġġerixxi li jkunu stabbiliti kriterji armonizzati li jiżguraw l-indipendenza tagħhom. Il-Kumitat jipproponi li tkun ikkunsidrata l-possibbiltà li jinholoq reġistru professjonali Ewropew sabiex tissahħaħ il-fiduċja tal-utenti kummerċjali. Fl-istess waqt, qed jiġi propost li jsir użu mill-professjonalità tal-Kmamar tal-Kummerċ u mill-attività li huma diġà rnexxehom iwettqu fuq skala nazzjonali.

5.5. Il-KESE jilqa' l-introduzzjoni ta' azzjonijiet ta' ingunzjoni li jiproteġu lill-utenti kummerċjali. Dan l-istrument għandu valur kruċjali biex tingheleb il-"biża" li spiss taqta' qalb il-kumpaniji ż-żgħar fil-konfront tal-kumpaniji multinazzjonali tas-settur. B'mod partikolari, il-Kumitat isostni li l-mekkaniżmi stabbiliti biex jitnedu tali azzjonijiet għandhom ikunu ċari, sempliċi u mhux għaljin.

5.6. L-osservatorju ser ikun fundamentali għall-monitoraġġ tal-iżviluppi tas-suq diġitali u għall-implimentazzjoni korretta u shiħa tar-Regolament innifsu. B'mod partikolari, il-KESE jemmen li l-esperti għandhom jintgħazlu b'attenzjoni kbira u li tiġi żgurata l-indipendenza u l-imparzjalità tagħhom. Barra minn hekk, il-KESE huwa lest li jappoġġja l-hidma tal-grupp ta' esperti b'delegat tiegħu bhala osservatur, biex iwassal il-viżjoni tas-soċjetà ċivili organizzata⁽²³⁾.

5.7. Għalkemm l-istrument tar-regolament, akkumpanjat minn sistema armonizzata ta' penali, huwa meqjus aktar xieraq, il-KESE jilqa' l-istedina għall-fornituri tas-servizzi online sabiex ifasslu kodiċi ta' kondotta halli jiżguraw l-implimentazzjoni shiħa u korretta tal-leġislazzjoni.

5.8. Il-Kumitat jinnota li attwalment hemm fis-sehħ, prinċipalment fl-Istati Uniti, prattiki kummerċjali min-naħa tal-pjattaformi kbar li għandhom l-għan li johorġu lil atturi oħrajn 'il barra mis-suq, bħal fil-każ tal-kunsinni mingħajr hłas għad-dannu tal-kumpaniji tat-tqassim tal-pakketti. Fit-terminu medju, dan jista' johloq sitwazzjonijiet ta' oligopolju li jkunu ta' hsara għall-kumpaniji u għall-konsumaturi. Għalhekk il-KESE jistieden lill-Kummissjoni sabiex tissorvelja b'attenzjoni dawn il-proċessi.

5.9. Il-KESE jemmen li din il-proposta se jkollha effetti indiretti importanti hafna, kemm fuq il-konsumaturi, bl-offerta ta' firxa usa' ta' prodotti u biż-żieda tal-kompetizzjoni fost il-kumpaniji, kif ukoll fuq l-impjeg iġġenerat bin-numru akbar ta' kumpaniji attivi fis-suq diġitali. Għal dan il-għan huwa importanti li anki l-pjattaformi diġitali ż-żgħar (pereżempju, il-pjattaformi ta' kooperattivi), ikunu jistgħu jsibu niċċa għalihom fis-suq online.

5.10. Il-KESE jtenni l-istedina lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri sabiex jappoġġjaw l-innovazzjoni diġitali permezz ta' strateġiji adegwati ta' litteriżmu diġitali akkumpanjati minn programmi mmirati ta' edukazzjoni u taħriġ b'attenzjoni partikolari fuq iż-żgħażaġh u dawk l-aktar vulnerabbli⁽²⁴⁾. Barra minn hekk, biex jissahħaħ l-għarfien tal-utenti kummerċjali, il-Kumitat jemmen li huwa essenzjali li jiġu involuti l-organizzazzjonijiet kummerċjali sabiex iqajmu l-kuxjenza u jappoġġjaw l-attivitajiet speċifiċi ta' taħriġ, b'enfasi partikolari fuq l-SMEs, sabiex nikkapitalizzaw b'mod shiħ fuq l-opportunitajiet offruti mis-Suq Uniku Diġitali.

Brussell, id-19 ta' Settembru 2018.

Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew
Luca JAHIER

⁽²³⁾ Deciżjoni tal-Kummissjoni C(2018) 2393 Artikolu 10.

⁽²⁴⁾ ĠU C 173, 31.5.2017, p. 45, ĠU C 173, 31.5.2017, p. 1.